

Noget om Krebshusalléen, Krebshusrundingen og Krebshuset

Udsnit af matrikelkort. På kortet kan man læse, at broen over Tuel Å hed Bolbroen. Kortet er forfattet i 1784 og kopieret i 1805.

Krebshusalléen: Frederik d. V besluttede i 1761, at der skulle anlægges nye hovedveje i alle landets provinser.

I 1778 blev der nedsat en vejkommission, der gav retningslinjer for anlæg af nye veje. De skulle så vidt muligt anlægges i lige linjer. Hovedlandevejene (chausséerne) skulle normalt have en bredde på 20 alen (12,6 m) og med brede og dybe grøfter ved siderne, så vandet let kunne komme væk. Broer skulle være

af sten og være 12 alen (7,7 m) brede.

I 1779 tog man fat på anlægsarbejdet fra Roskilde til Korsør. Vejen var færdig i 1791. Ved Krebshuset blev der anlagt en runding. Her blev varer til og fra Ringsted eller Slagelse omladet. En ting, som også prægede de nye veje, var vejtræerne, som skulle være højstammede, så "blæsten kunne bestryge vejen, og der skulle være et rum af 10 alen (6,3 m) fra træ til træ. Træ-

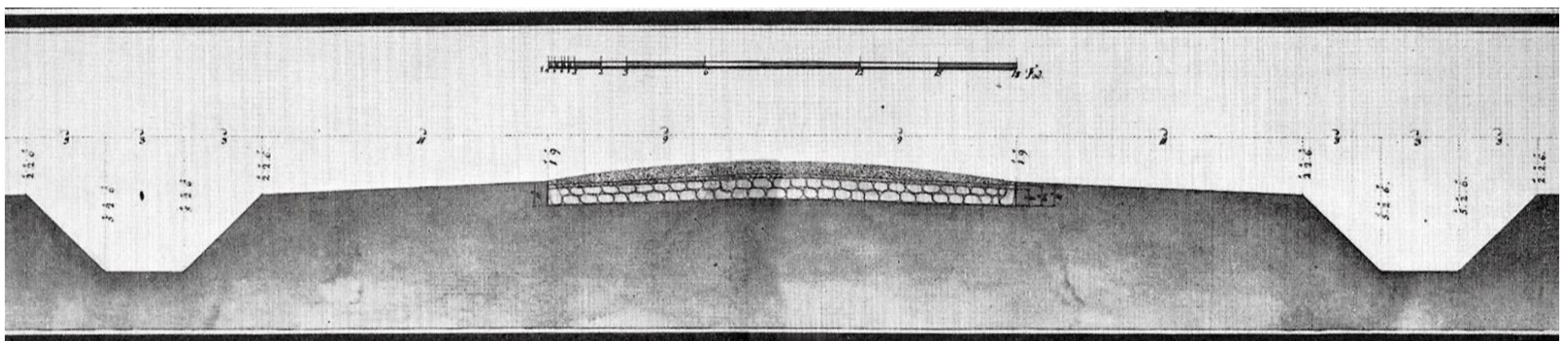
erne forhindrede også, at grøfterne blev kørt for nær".

Som det ses af det gamle matrikelkort, blev Krebshusalléen anlagt på en dæmning hen over et sumpet område. Broen over Tuel Å hed tidligere Bolbroen (i dag Bulbro).

På grund af den øgede landevejstrafik og et uheldigt S-sving blev der i 1950-51 anlagt en ny vej nord for Krebshusalléen. Dette var et ingeniørmæssigt

kunststykke. Vejen blev anlagt på en dæmning, der hvilede på en "flydende" bund af tørv og dynd. For at få dæmningen til at stå på fast bund sprængtes med 250 kg trotyl, hvorved dæmningen løftede sig og faldt ned og pressede dynd-masserne væk, så dæmningen lå 1,5 m lavere end før sprængningen.

Alléen, resterne af rundingen og vejstykket blev fredet i 1965.

Tværsnit af hovedlandevejen mellem Ringsted og Slagelse. Hele vejen er 20 alen bred. I midten er placeret en 9 alen bred stenvej, bygget med to lag svære sten i bunden, hvorover er lagt et tykt lag grus på den franske metode. Uden for stenvejen er vist jordveje og yderst i begge sider 3 fod dybe grøfter. Tegning på Rigsarkivet.

Krebshuset: Omkring år 1800 var Krebshuset eller Krebskroen ved Kongevejen en af de mest berømte sjællandske kroer.

Krebshuset var oprindeligt et fiskerhus under Sorø Akademi og omtalt helt tilbage i 1610. Her har været kro fra begyndelsen af 1700-tallet og kgl. privilegeret kro fra 1735. Huset blev i 1760'erne bolig for skovrider Plambech, der desuden havde tilladelse til at holde kro. Det var nok især værtinden ma-

Akvarel: Krebshuset omkring 1800 set fra rundingen.

dam Plambechs dygtighed, der gjorde kroen kendt. Flere af dægtidens kendte har rost kroen i høje toner for sin gode mad, sin renlighed og sine gode senge.

Kroen var i familiens eje til 1868. Kroen blev nedlagt i 1880, da jernbanen mellem København og Korsør i 1856 blev anlagt. Transporten af personer og gods blev billigere, og det betød, at der ikke mere kom så mange vejfarende.

Krobygningen blev revet ned i 1924. Samtidig blev der bygget en ny villa på den nordlige side af vejen. Det blev til den nuværende Krebshuskro. Hele området var på den tid ejet af Sorø Kloster og Akademi.

Udsnit af matrikelkort, hvor det tidligere Krebshus er indtegnet. Kortet er opmålt i 1793 og tegnet i 1805.

Kilder: Geodatastyrelsen, *Ad hjulspor og landeveje af Torben Topsøe-Jensen (1908-1993), 1966; Dansk Vejtidskrift, marts 1952 og Gamle landevejskroer fra København til Korsør af Aage Welblund og Arthur G. Hassø, 1946; Lokalhistorisk Arkiv for Sorø og omegn: Sorø Leksikon. Akvareller tilhørende Sorø Akademi*

Akvarel: Krebshuset omkring 1790 set fra rundingen.

